

Doctrina - Podještědské gymnázium, s.r.o.

Oddíl E – učební osnovy
XVI.1.A

DOCTRINA
PODJEŠTĚDSKÉ GYMNÁZIUM

AKCE BIPO

XVI.1.A – Akce BIPO

Charakteristika akce: Akce BIPO v nižším stupni osmiletého studia

Obsah předmětu

Výchovný a vzdělávací obsah Akce BIPO vychází ze všech vzdělávacích oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, rozšiřuje je a vzájemně spojuje a doplňuje. Různými formami jsou zde integrována také všechna průřezová témata; Osobnostní a sociální výchova se prolíná všemi složkami akce, ostatní témata jsou realizována v rámci výuky a tzv. odpoledních bloků.

Akce, která se realizuje jako výjezdová výuka pro všechny ročníky nižšího stupně gymnázia, přispívá k prohloubení komunikativních a personálních dovedností studentů, posiluje pocit jejich sounáležitosti se školou, podporuje uvědomění své úlohy v kolektivu i schopnost kooperace. Využívá specifického prostředí k rozšíření studentských znalostí a dovedností v přírodovědných, humanitních i estetických oborech.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
prima	PĚT DNŮ	X
sekunda	PĚT DNŮ	X
tercie	PĚT DNŮ	X
kvarta	PĚT DNŮ	X

Organizace výuky

Akce BIPO je pořádána každoročně v září, nejpozději v říjnu pro všechny studenty primy, sekundy, tercie a kvarty. Tyto třídy spolu s vybranými pedagogy na pět dní odjíždějí do vhodného rekreačního areálu (Bílý Potok pod Smrkem), zde se věnují výchovným a vzdělávacím aktivitám podle předem stanoveného programu.

Studenti jsou ubytováni ve vytápěných chatkách s vlastním sociálním zařízením, max. ve čtyřlůžkových pokojích. Strava je zajištěna pětkrát denně v areálu chatové osady. Po celou dobu je v areálu zajištěn pedagogický dozor podle platných předpisů.

K hromadné dopravě na akci i zpět je využívána vlaková přeprava, při níž jsou studenti pod dozorem svých třídních profesorů a jejich zástupců. Sportovně zdatní studenti (s výjimkou primánů) se mohou do Bílého Potoka přepravit s pedagogickým doprovodem na jízdních kolech, pro pěší turisty je nabízena možnost přerušit vlakové spojení v Oldřichově v Hájích a odtud dojít do areálu s vyučujícím pěšky. Zavazadla jsou přepravována zvlášť až na místo pobytu.

Pobyt je zahájen vstupní instruktáží, ubytováním a školením o bezpečnosti práce (o bezpečnosti při přepravě a zahájení akce jsou studenti poučeni ještě ve škole).

Každý den Akce BIPO je rozdělen do čtyř základních částí. Dopoledne probíhá tři hodiny výuka v jednotlivých ročnících podle zvláštního rozvrhu, který vychází

XVI.1.A – Akce BIPO

především z možnosti učit v exteriéru. Důraz je kladen na tělesnou výchovu, přírodovědné vycházky, sledování fyzikálních jevů, estetickou tvorbu v přírodě, historické exkurze, dramatizace a jazykové či společenské výzkumy. Odpoledne je věnováno tzv. blokům, v nichž společně pracují skupinky studentů ze všech zúčastněných ročníků. Studenti se ještě ve škole přihlásí k práci na tříhodinovém bloku, jenž je tematicky oslovuje, vybírají pro každý den ze šesti až sedmi témat. V průběhu výjezdu musí všichni absolvovat bloky Ochrana člověka za mimořádných událostí a Občanská společnost a škola (PT Výchova demokratického občana). Všechny třídy rovněž absolvují aktivity vedené školním psychologem, jež vycházejí z náplně Školního kariérového centra (viz oddíl Charakteristika školy). V podvečerních hodinách se studenti věnují pohybovým aktivitám a sportovním soutěžím, večer se všichni účastníci Akce BIPO scházejí na společném večeru Zadáno pro..., při němž jedna či dvě třídy připravují kulturní program pro ostatní; poslední večer je zadán pro vyučující.

Denní režim podléhá odpovídajícím hygienickým normám. V průběhu dne jsou zajištěny dostatečně dlouhé přestávky mezi jednotlivými činnostmi a osobní volno bez možnosti opouštět prostory vymezené příslušným rekreačním areálem.

Práce studentů v dopolední výuce je hodnocena v rámci jednotlivých předmětů, činnost v odpoledním bloku na místě zhodnotí jeho vedoucí, podíl na večerním programu hodnotí třídní profesor i v rámci celkového hodnocení na trimestrální zprávě o studiu.

Na přípravě programu akce se podílejí všichni zúčastnění vyučující, kteří si zajišťují i technické zabezpečení svých aktivit (pomůcky, audiovizuální technika atp.). Potřebný materiál se přepravuje na místo spolu se zavazadly, event. osobním automobilem určeného zaměstnance, auto je pak k dispozici v místě akce po celou dobu jejího trvání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Akce BIPO rozšiřuje vědomosti a dovednosti studentů, upevňuje kontakty mezi studenty i pedagogy, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, prohlubuje smysl pro spolupráci, respekt k druhému i pocit sounáležitosti. Vede k aktivnímu postoji ke společenským a politickým pravidlům, podporuje komunikativní dovednosti a kreativitu.

Kompetence k učení

- při plnění pracovních úkolů vedeme studenty k tomu, aby vyhledávali správné odpovědi ve všech informačních prostředcích, aby společně získané informace třídili, porovnávali a využívali pro splnění pracovních cílů
- při přípravě dramatizací a kulturních večerů dbáme na to, aby studenti zvládli obsahové i formální stránky divadelního představení či prezentace
- při poznávání regionální historie, místních jmen, zvyků či užívaného jazyka poukazujeme na jejich sepětí s národními i evropskými tradicemi při popisu i hodnocení přírodovědných i společenských jevů dbáme na užívání přesných označení a termínů tak, aby se staly součástí aktivní slovní zásoby studentů
- poznatky získané v exteriéru, při terénních výzkumech porovnáváme s teoretickými podklady i se znalostmi získanými v jiných oborech

XVI.1.A – Akce BIPO

- prací „v blocích“, dramatizacemi, i tvůrčím pobytem v přírodě, sportovními aktivitami, vzdělávacími hrami a soutěžemi probouzíme u studentů pozitivní vztah k učení, vedeme je k samostatným řešením zadaných úkolů a přesvědčivé prezentaci výsledků vlastní práce
- společně hodnotíme každé studentské vystoupení i týmovou práci, student hodnotí sám sebe kriticky, bez sebedoceňování, ostatní při hodnocení dbají na vyzdvížení pozitiv, při negativech hledáme společně cestu k nápravě
- vedeme diskuzi o práci individuální i týmové, její závěry konkretizujeme pro autory hodnoceného díla i pro posluchače a hodnotitele z řad spolužáků
- umožňujeme studentům samostatné organizování jejich aktivit
- zařazujeme aktivity, kdy studenti mají radost z vlastní vydařené činnosti

Kompetence k řešení problémů

- při práci ihned řešíme společně problémy plynoucí z nepochopení, nekázně či nepozornosti tak, aby se situací zabýval jedinec, jehož se týká, v součinnosti s třídním kolektivem
- při řešení výukových a výchovných problémových úloh využíváme konzultací studentů a kooperace
- shromážděné informace a postřehy hodnotíme, porovnáváme a třídíme podle potřeby zadaného úkolu a vytváříme různé varianty řešení, které dále vyhodnocujeme a vybíráme z nich ty nejefektivnější – základem postupu zůstává diskuze nad každým krokem
- při společných i individuálních činnostech vedeme studenty k tomu, aby uměli vysvětlit a zhodnotit každý svůj názor, aby o něm diskutovali a byli schopni při polemice věcně a správně argumentovat
- vedeme studenty k sebepoznání, sebeobjevování nadání hudebního, estetického, pohybového i manuálního

Kompetence komunikativní

- v průběhu každé činnosti vedeme studenty k tomu, aby komentovali a vysvětlovali svá stanoviska, na kladené otázky odpovídali souvisle, své myšlenky logicky řadili
- při dramatizacích a hrách dbáme na to, aby herecký projev studentů byl zřetelný a srozumitelný, doplněný odpovídající pohybovou a mimickou složkou
- v průběhu diskuze dbáme na to, aby se studenti vzájemně poslouchali a reagovali na tvrzení ostatních
- tvůrčí aktivity, přírodní scenérie i lidovou architekturu využíváme k pochopení uměleckých děl a rozvoji estetického vnímání
- vedeme studenty k tomu, aby své komunikativní dovednosti efektivně využívali ke spolupráci s ostatními, aby byli ochotni se domluvit, naslouchat si a respektovat jeden druhého
- vyžadujeme, aby studenti komunikovali se svými vrstevníky, vyučujícími i ostatními dospělými, vlastními aktivitami motivujeme studenty k otevřené a upřímné komunikaci

Kompetence sociální a personální

- sociální a personální kompetence rozvíjíme při každé činnosti, protože celá akce je založena na vzájemné spolupráci, komunikaci a respektování

XVI.1.A – Akce BIPO

- prací ve skupině učíme studenty spolupráci, rozvíjíme jejich schopnost rozdělit si úkoly a efektivně si práci zorganizovat
- společnou prací přispíváme k otevřenějšímu přístupu studenta, který se nebojí požádat o pomoc a zároveň je sám ochoten nezištně pomoc poskytnout
- při společných aktivitách komentujeme přípravu výsledného produktu a diskutujeme se studenty o průběhu a výsledcích práce
- kontrolujeme a komentujeme pravidelně výsledky celodenních činností, vyhodnocujeme a vyhlašujeme úspěšné skupiny
- zavádíme takové aktivity, aby studenti měli možnost střídat role ve skupině
- vedeme studenty k odmítavému postoji ke všem jevům, které narušují dobré vztahy mezi lidmi

Kompetence občanské

- díky konkrétním příkladům učíme studenty pochopit, jak důležitý a nezbytný je respekt k druhému, snaha o pochopení jeho odlišností i uvědomění si vlastních specifik
- dílčími aktivitami prohlubujeme pozitivní vztah studentů k uměleckým dílům a jejich smysl pro kulturu a tvořivost
- vedeme studenty k udržování pořádku v areálu, ke třídění odpadů, k dodržování hygienických návyků i pravidel slušného stolování či chování při kulturní akci
- učíme studenty dodržovat stanovená pravidla (školní řád, pravidla silničního provozu, pravidla mezilidského soužití)

Kompetence pracovní

- při všech aktivitách plníme své povinnosti a závazky, vyučující vždy v součinnosti se studenty
 - podporujeme zájem studentů o manuální dovednosti
 - střídáme činnosti, aby bylo možno ověřit teoretické poznatky i v praxi
 - učíme studenty takové dovednosti, které budou moci uplatnit v životě
-

XVI.1.A – Akce BIPO

Rozpracování vzdělávacího obsahu akce

PRIMA – KVARTA		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
<p>Dopolední výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> • tělesná výchova v přírodě • ekologické vycházky • flóra a fauna Jizerských hor • estetika v přírodě, příroda v estetice • lidová architektura • církevní architektura • historické rekonstrukce (život v pravěku, bitva na Bílé hoře) • voda, chemický prvek a fyzikální jednotka • základní přírodní živly • procvičování jazykových a matematických dovedností • jazykový a publicistický výzkum • hudební a výtvarné vnímání okolí • jednoduché stroje • prevence sociálně patologických jevů • aktivity Školního kariérového centra 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student si uvědomuje důležitost pobytu v přírodě</i> ○ <i>zvládá základní pohybové aktivity spjaté se sportem v exteriéru (technika míčových her, atletické dovednosti, zdolávání překážek apod.)</i> ○ <i>respektuje pravidla, při hře je ohleduplný a slušný</i> ○ <i>správně se pohybuje v terénu, respektuje zásady ochrany přírody</i> ○ <i>zná základní druhy jizerskohorské flóry, charakterizuje život zdejší fauny</i> ○ <i>definuje základní rysy architektury kolonizační vsí, včetně prostorové dispozice, srovná je s městskými a vnitrozemskými typy</i> ○ <i>orientuje se v dispozici chrámového interiéru, správně užívá termíny spjaté s církevní architekturou, popíše barokní styl, prvky konkrétně doloží</i> ○ <i>při historické rekonstrukci aplikuje teoretické znalosti v praxi, promýšlí strategii řešení, respektuje pozici partnerů v modelové situaci</i> ○ <i>uvědomuje si význam vody pro člověka, umí popsat její složení, výskyt v přírodě, vlastnosti i způsoby ochrany a využití vodních zdrojů</i> ○ <i>při pozorování přírodních živlů chápe jejich sepětí s lidskou aktivitou a na konkrétních příkladech je popíše</i> ○ <i>nechá se inspirovat přírodou při tvorbě hudebního či výtvarného díla, rozvíjí vlastní fantazii</i> ○ <i>při jazykových a matematických cvičeních aplikuje teoretické znalosti, hledá nové způsoby řešení a ověřuje správnost zvoleného postupu</i> 	<p>Ve všech činnostech realizováno PT osobnostní a sociální výchova</p> <p>V dopolední výuce částečně realizována PT Multikulturní výchova a Environmentální výchova</p>
<p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecné pokyny a postupy • tísňová volání • zásady první pomoci • orientace v terénu, topografie • základní branně bezpečnostní prvky úloha státu při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student ví, jak ošetřit krvácení, frakturu, popáleninu</i> ○ <i>rozpozná ohrožení života při ztrátě některé ze základních životních funkcí</i> ○ <i>poskytne umělé dýchání a masáž srdce, svou dovednost aplikuje na práci s modelem</i> ○ <i>zvládá základy protišokové léčby</i> ○ <i>při setkání s poraněným správně vyhodnotí závažnost jednotlivých</i> 	<p>Využití učiva ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a předmětu biologie</p> <p>Vyučující přinese potřebný zdravotnický materiál a figurínu</p>

XVI.1.A – Akce BIPO

	<p><i>zranění a podle toho rozvrhne postup při poskytnutí první pomoci</i></p>	
<p>Občanská společnost, škola a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> • demokratické vztahy ve škole • aktivní zapojení studentů do práce školy • spolupráce školy s veřejnými institucemi • práva a povinnosti studenta a občana • demokratický politický systém • Den české státnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student si uvědomuje svoje místo ve školním kolektivu, orientuje se ve školní hierarchii</i> ○ <i>zná vlastní práva a povinnosti a respektuje práva a názory spolužáků i vyučujících</i> ○ <i>zamýšlí se nad možnostmi své aktivní účasti ve školním životě, tvůrčím způsobem jej obohacuje</i> ○ <i>uvědomuje si důležitost sepětí školy, obce a veřejných institucí</i> ○ <i>k diskusi přistupuje konstruktivně, otevřeně, svůj názor umí argumentačně obhájit, přijímá kritiku</i> ○ <i>chápe historické kořeny demokratického politického systému, popíše jeho formy v dějinách i současné rysy politického systému v ČR</i> ○ <i>rozlišuje termíny národ, stát, státnost</i> ○ <i>zná tradice a dějinné základy české státnosti a chápe význam vlastenectví</i> 	<p>Realizována PT</p> <p>Výchova demokratického občana a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Využití znalostí učiva vzdělávací oblasti Člověk a společnost</p>
<p>Výběrové odpolední bloky</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěší turistika (Jizerskohorské bučiny, Lázně Libverda) • historická exkurze (bazilika a klášter v Hejnicích) • toponomastika, antroponomastika • výroba hudebních nástrojů, popř. artefaktů z přírodnin, draků apod. • společenské hry (kurz mariáše, turnaj v piškvorkách, desková hra GO) • pohybové aktivity (petangue, základy horolezectví, rytmika a tanec) • ruční práce a rukodělné činnosti • terénní žurnalistika • besedy se zajímavými hosty • celodenní cyklistický výlet 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student zná pravidla chování v chráněné krajinné oblasti a respektuje je</i> ○ <i>při poznávání nových míst uplatňuje všestranný pohled a spojuje nové poznatky historické, přírodovědné i kulturní</i> ○ <i>chápe význam pomocných lingvistických vědních oborů, zná základ jejich zkoumání a umí jej v praxi použít</i> ○ <i>při výrobě estetických děl uplatní svou tvořivost, fantazii i manuální zručnost, současně využívá i teoretických poznatků z různých oborů</i> ○ <i>zná pravidla rozšířených společenských a pohybových her a respektuje je</i> ○ <i>při hrách uplatňuje své kombinační schopnosti, využívá logického myšlení i vlastních technických možností, v týmu respektuje spoluhráče</i> ○ <i>při všech činnostech dodržuje pravidla bezpečnosti práce i normy školní</i> 	<p>Realizována PT</p> <p>Environmentální výchova, Multikulturní výchova Mediální výchova</p> <p>Využití učiva všech všeobecně vzdělávacích předmětů a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce</p>
<p>Jazykové, vztahové a komunikační aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové hry • přirozené komunikační situace • nácvik empatie a tolerance v komunikaci v rodném i cizím 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student chápe význam dorozumívání mezi lidmi jako celoživotní aktivitu</i> ○ <i>v přirozených situacích umí zvládnout všechna komunikační úskalí (jazyková i psychologická)</i> 	<p>Evropský den jazyků</p>

XVI.1.A – Akce BIPO

<p>jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> • komutační a řečnické role 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>uvědomuje si celoživotní význam aktivního ovládní cizích jazyků</i> 	
<p>Sportovní aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • turnaj tříd v kopané • turnaj ve volejbale • individuální sportovní aktivity (stolní tenis, minigolf, míčové hry) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student dodržuje pravidla turnaje i konkrétní hry</i> ○ <i>dbá pokynů rozhodčího a plně je respektuje</i> ○ <i>při individuálních sportech je tolerantní, má ohled na spoluhráče i na ochranu vlastního zdraví</i> 	<p>Využití znalostí učiva tělesné výchovy</p>
<p>Zadáno pro...</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava kulturního večera pro spolužáky i profesory (divadelní představení, společenské hry) • hodnocení aktivit uplynulého dne 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student se tvůrčím způsobem zapojí do týmové práce, přijme své místo v kolektivu a plně se podřídí požadované roli</i> ○ <i>při přípravě společného díla má na zřeteli základní cíle a promýšlí takové cesty realizace, které povedou k jejich úspěšnému splnění</i> ○ <i>při dramatizaci dbá na kultivovanost vlastního projevu, odmítá vulgaritu a podbízivost</i> ○ <i>respektuje základní prvky dramatické práce, využívá znalostí a dovedností z estetických oborů k propracování finálního díla</i> ○ <i>jako divák je tolerantní, ocení práci spolužáků, vyzdvihne její pozitiva</i> 	<p>Využití znalostí učiva vzdělávací oblasti Člověk a kultura</p>